

RECENZIJE

STEĆAK VREMENU I PROSTORU

Sabahudin Hadžialić je napisao knjigu koja je brevijar naših neprilika, nepodopština i nevolja, s puno vrcavog humora, razgaljujuće duhovitosti i kritičke oštine.

Veliki poljski, jevrejski i svetski pisac Stanislaw Jerzy Lec zapisao je da je „najveći roman rečenica“. U knjizi *Abecedna azbuka* nalazi se nekoliko hiljada sjajnih „romana“. Pred stranicama ove uspele knjige čitalac ne može da ostane ravnodušan jer ga Hadžialić svojim meditativnim fragmentima, biserima mudrosti i sentencama podstiče na smeh, razmišljanje, srdžbu, pokajanje ili zapitanost. *(Napredovao bih ja ka Evropi, ali mi ne daju! KO? Isti oni koji najviše o njoj pričaju: političari.)*

Autor kratkim potezima vrhunskog hirurga svojim zašiljenim perom secira maligno tkivo na društvenom organizmu. Hadžialić izvanredno uočava sve što je podlo, mrziteljsko, nedostojno i nisko - ismejava ga, šiba rečima, stavlja na stub srama i izlaže javnoj poruzi. *(Ko je na vlasti u B(iH)? Propali đaci i lijeni seljaci.)*

Satiričaru Hadžialiću verodostojnost u tom postupku pruža okolnost da je samokritičan, da polazi od svog okruženja, svoje sredine i ljudi oko sebe. To ga čini satiričarem od respekta i klase. *(Zbog čega neću da skupljam poene na ustašama i četnicima? Jer su mi moje balije draže!)*

Naš pisac je pouzdani hroničar ovog vremena koji znalčki sažima, sintetizuje i sublimiše pojave, vesti, izjave, doživljeno i viđeno. Od tog iskustvenog stvara literarne bravure, dajući im vanvremenski obol i prizvuk univerzalnog. Svoja zapažanja vredno beleži, prenosi u umetničku imaginaciju i zahvaljujući zavidnoj književnoj veštini stvara „monumentalne minijature“. *(Oni traže podobne a ne sposobne. A šta ćemo sa onima koji su i jedno i drugo?)*

U satiričnim tekstovima, naizgled reskim, ima puno topline, lirskog, pesničkog i humanističkog sadržaja. Hadžialić pripada plemenitom kovu ljudi, velike erudicije, kosmopolitskih pogleda, široke duše i tolerancije za lepotu razlika. Autor je osoba ispunjena životnom energijom, pozitivnim mislima, optimizmom i blagošću. (*Prije osamnaest godina su bili drugovi! Danas su gospoda! Ljudi nigdje nema!*)

Sve to, naravno, prestaje i tolerancija se gubi kada se kao čovek i satiričar suoči s mržnjom, isključivošću, kriminalom, korupcijom, primitivizmom, neznanjem i bahatošću. (*Korupcija über alles. Na unutrašnjem reveru političara je upisano. Kao Manifest djelovanja!*)

Hadžialić je stvaralac koji piše kao što misli, pravdoljubivost stavlja iznad svega, a istina mu je svetinja. Boreći se za ove vrednosti on ne misli na cenu koju mora da plati, iako je ona često bila vrlo visoka.

Zapisi koje je Hadžialić objavljivao u listu „Most“ podsećaju po formi, temama i senzibilitetu autora na briljantne crtice jedinog pisca nobelovca s ovih prostora Ive Andrića u *Znakovima pored puta*. Znakovito!

Hadžialićeve drame dramatično govore o tome što nas okružuje i što je u nama, kroz dijaloge glavnih junaka na pozornici koja se proširila na celu državu i region.

Sabahudin Hadžialić bolje, lepše i uspešnije u aforizmima, kratkim zapisima i dramama opisuje i objašnjava nas, ovo vreme i naše postupke, nego brojne studije, analize, disertacije, izveštaji, ekspertize i elaborati čitavih timova dobro plaćenih stručnjaka za razne oblasti.

Ako se i kada se, bude podizao stećak ovom vremenu i ovom prostoru na njemu, u tvrdom kamenu moraju biti uklesane reči Sabahudina Hadžialića, ove, ili neke slične:

Ti, zemljo draga, ne plači.

I ovo će se zvati jučer.

Ono dobro...jučer.

Sabahudin Hadžialić nam je podario knjigu koja tematski prevazilazi granice rodne mu BiH i zasigurno će, zbog svojih opšteljudskih poruka i misli, imati odličnu recepciju u susednim zemljama, na prostorima bivše zajedničke države, kao i na širem evropskom tlu.

**Aleksandar Čotrić,
književnik,
Beograd**